

Avântul

Piatra-N. 17 Dec. 19

ANUL I No. 43

APARE SĂPTĂMÂNĂ

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR

D. L. Stăhiescu și C. N. Tur

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA

Strada Apele Minerale No.

SĂRBĂTOAREA ALEGERILOR

Viața religioasă are calendarul ei drept un ceasornic de rânduire a muncii și odihnei; viața națională pune înaintea fiilor patriei momentele ei mai însemnate de înălțare sufletească, prin comemorarea biruințelor ei; viața cetățenească nu este nici ea lipsită de anumite zile mari și hotărâtoare în conducerea unei țări. Zilele în care toți cetățenii din cuprinsul hotarelor unui popor sunt chemați să-și exprime voința lor răsplată în conducerea țării, sunt adevărate sărbători mari în îndeplinirea drepturilor cetățenești.

Nimic nu lipsește acestor zile, ca să merite numele de sărbători. Când mai vedem noi o rașe și centrele mari străbătute de sute de căruțe încărcate de drumeți sau tranziții arhipopulate de călători, derâți la iarmaroacele mari anuale, la nunți la hramuri sau la procesiunile religioase, în onoarea vreunei loane făcătoare de minune! Când pădurile se golesc de lucrători, fabricile își suspendă activitatea, birourile își întrerup munca obișnuită, decât în zile de sărbători?

Dar sărbătorile religioase nu atrag atât multă de credincioși, nici cele naționale atât revărsare de valuri omenești, cum atrag: votul universal egal obligator și secret, candidații partidelor și promisiunile lor. La câte zile mari abia jumătate din enoriași ocupă o parte din interiorul bisericii, câte sărbători naționale nu se serbează numai de către autorități, pe când în zilele alegerilor străzile mișună de alegători, localurile de vot sunt luate cu asalt și numai datorită prezenței armatei nu se întâmplă ciocniri inevitabile imbulzești.

Nu strigă lumea la sărbători naționale așa de tragică să trăiască dinastia și conducătorii țării, cum răcesc de năstrucnic agenții electorali și țărani lași de cureni, după psihologia mulțimii, să trăiască partidul de guvernământ și aleșii lui, în urale, în cântece, împodobiți cu drapel și semnele distinctive ale partizanilor favoriți.

Ca la nunți mergau țărani la război, în sunetele aluștelor țigănilor muzicanți din fruntea unităților de trupă; prin lăuzele formidabile au străbătut în transeeele inimice, prin cântece și urale merg să-și exerciteze și drepturile căpătate și să spună cuvântul sincer neprecupețit în mânărea treburilor obștești.

Să fie oare conștiința cetățenească atât de dezvoltată, în cât ei singure să-și revie meritul unei asemenea alințe de popor? Mai avem mult de muncă până atunci. Numai conștiința religioasă îndreaptă pe oameni la bună voie la biserică și la respectarea sfintilor. După cum școalele ar rămâne goale fără obligativitatea învățământului, căzările pusti fără legea recrutării și apărării naționale, asemenea s'ar întâmpla și cu localurile de vot, fără obligativitatea votului. Obligaționalitatea este școala care pregătește generațiile pentru îngrijirea individului de înăsi cerințele și rogi atât ale lui cât cât și ale colectivității.

Farice de acel care înțeleg el singuri, din propria lor pornire, să-și îndeplinească toate datoriile și să-și exerciteze toate drepturile, neîmboldiți nici de spectrul amenzi sau închisorii nici de ghionțurile autorităților respective.

Pr. GH. VERȘESCU

METAFORĂ...POLITICĂ

„Era, odată, pe moșia unui boier putred de bogat, un vehil rău, crud, avar, hrăpăreț și fățarnic. Bieții oameni nu puteau mai niciodată să-și aibă parte de drepturile lor, de agonișita muncii lor grele, săvârșită sub arșița soarelui ca și sub biciurile usturătoare ale iernei... și nici nu se puteau plânge, nimănui, fiindcă jalea lor nu mai ajungea să fie auzită la masa dreptății...”

Dar iată că într-o zi, boierul — stăpânul moșiei — aude — nu se știe prin ce împrejurare — despre toate isprăvile omului său de încredere. Ba, mai mult încă, are chiar posibilitatea să-și vadă casa, gospodăria, avutul...

Surprins de atâta bogăție, își pleacă boierul urechea, pentru prima dată, înspre glasul umil al robilor depe moșie și astfel își explică totul: omul său de încredere îl furase pe el și jefuise nemilostiv săracimea moșiei.

Și îndată dădu poruncă de pedepsire. Întău îl îndepărtă depe moșie și apoi hotărî să fie judecat de cei cari au avut de îndurat depe urma lui. Dar pentru că vehilul, tăgăduindu-și faptele, se văita amar și cerea îndurare, boierul se gândi să-l expue pedepsei cerești... cea mai dreaptă dintre toate pedepsele...

Porunci deci să-l lege de un copac, într-o pădure depe coama unui deal, expus ploii vântului și soarelui.

Și stătu acolo vehilul, câteva zile, fără mâncare, fără apă și fără puțință de odihnă. Un trecător milostiv, când îl văzu în ce hal se afla, cu funia îngropată în carnea trupului, acoperit cu un roi de muște ce-i sugeau vârtos sângele, vru să-l deslege și să-l scape de muște...

— Mă rog ție, trecătorule, nu alunga muștele depemii. Tu crezi că-mi faci un bine. Îți mulțumesc. Dar în realitate nu-mi faci decât un rău...

— ... se miră trecătorul. — Da. Tu nu înțelegi... Dar eu prefer să rămân cu muștele acestea pe mine. Ele, de bine de rău, sunt sătule. Și nu mă vor mai suge atât de rău. Ele nu sunt tot așa de flămânde ca acelea care s'ar așeza, pe mine, în locul acestora...

Și trecătorul își urmă gânditor calea.

Ajuns la curtea moșiei, el ceru, cu rugămintă, boierului, să lase și mai departe, peste moșie, tot pe vehilul cel vechi. Acesta era sătul. Îndesat cu de toate. Și nu avea să mai fure mult. Așa de mult cum ar fi furat unul nou. Înflămânzit...

Astfel își sfârși povestirea un sătean necăjit, obosit și flămând, care se întorcea dela o circumscripție de votare.

El votase pe... cei cari au plecat deunăzi dela putere.

Politikos

Încă o candelă stinsă

Marti 10 Decembrie a. c., a fost dus la locașul de veci Const. D. Gheorghiu, funcționar la Primăria locală.

Tânăr, în vârstă numai de 26 de ani, răpus de o boală nemiloasă, de care nu mor numai muncitorii socialistului Ilescu, ci și burjuii atât de huliți și invidiați de bolșevici, ba chiar și unii din pătura înaltă a societății.

Lasă în urma sa părinți nemângâiați, cărora mai acum doi-trei ani li-au mai străpuns inima odată moartea scumpei lor Lucica, numai de 11 ani.

Fiul D-lui D. Gheorghiu șef de birou la primărie, un cunoscut și apreciat funcționar, a căutat și el la răsunul său să se dedice cu totul sufletul slujbei îmbrățișate. Transportarea arhivei Primăriei în una din camerele Pompieriei i-a fost fatală, căci cu această ocazie a răcit, boala s'a complicat și după suferințe de aproape un an a

părăsit cele vremelnice ale acestei lumi.

D-l Ungureanu din partea funcționarilor Primăriei a exprimat în numele colegilor durerea împărtășită de toți, iar Părintele N. Roșescu din partea bisericii a adus familiei mângâierea cuvintelor Domnului din Sf. Scriptură și a arătat calitățile sufletești ale defunctului.

Cu drept cuvânt ziarul Curentul din 12 Decembrie ia apărarea funcționarilor arătând cum leașa lor insuficiență îi târâie în ghiarele tuberculozei. Cu durere auzim la slângerea unor vieți în floarea tinereții, tocmai din neîndestularea mijloacelor pentru îngrijirea sănătății și înfrângerea obstacolelor, apărute deacurmezișul vieții omenești.

Fie-le țărâna ușoară și odihnească în pace!

Un om și o sărbătoare

Zilele acestea Facultatea de Litere și Filozofie a sărbătorit 250 ani de când Constantin Stolnicul Cantacuzino a întemeiat la București, îndată după suirea la tron a fratelui său Șerban — 1678 — o școală superioară făcută după modelul celei dela Padova, unde și-a făcut studiile superioare.

Înzestrat cu cele mai alese calități, învățat în cel mai adevărat înțeles al cuvântului, cercetătorul bibliotecelor apusene, istoric cum nici apusul nu avea, cunosător al trecutului nostru, convins de frăția românilor de pretutindeni, Stolnicul Cantacuzino — și din Moldova Dimitrie Cantemir — e cea mai reprezentativă figură a culturii românești de până'n secolul al XIX-lea.

Când cei din jurul lui nu se gândeau decât la buchii cărții religioase, când mănăstirile erau singurele locașuri de carte, răsare omul superior care pune bazele unei adevărate facultăți, unei facultăți de litere — o școală de înaltă cultură.

Sunt de atunci 250 de ani. Un istoric a făcut acest gest. Azi tot un istoric e'n fruntea facultății de litere. Primul a fost un distins cărturar, un savant care se impusese și culturii apusului. Cel de azi — tot un istoric — se ridică deasupra tuturor și domină cultura românească de 40 ani încoace.

Făuritor de crez literar și politic, răscolitor de suflete, majestate a moralității și adevărului, iubitor de glie românească, scrie pentru a lumina, vorbește pentru a convinge, uită pentru a îndrepta, sărbătorește și e sărbătorit, admirat și e hulit disprețuște și e invidiat.

Scriind aceste rânduri îmi amintesc de o poetică compunere germană. Era un put, atât de adânc încât nici ochiul și nici vre-un alt instrument omenească nu putea străbate până la luciul apei din fundul puțului. Iată că vine un cântăreț; poposește pe ghizdurile puțului și începe să cânte. Și cântă atât de duos, cântă atât de frumos, încât apa tresare, tresare și se urcă, se urcă până când ajunge luciul ei în gura puțului.

Un astfel de cântăreț este și N. Iorga la izvorul sufletului românesc. Cu inteligența și puterea sa de muncă, prin faptele sale extraordinare a știut să înflăcăreze o mișcare nouă de viață, și iată de ce sărbătorirea din zilele trecute dela Facultatea de litere din București nu trebuie trecută cu vederea. A fost sărbătorirea unui gest și a unui savant. A

fost sărbătorirea savantului azi în care-și arată admirația pentru cel ce-a fost Constantin Stolnicul Cantacuzino. A fost sărbătorirea ce-a cinstit instituția culturală, a fost cunoștința celor de azi pentru cei care au pus bazele culturii românești și oare ce poate fi mai de lăudat decât gestul generației care știe că născut în parte de cit rezutatul străbunilor noștri și după cum avem o datorie către generațiile viitoare, datorie arătată prin muncă, muncă purificată în moralitate, tot așa avem și o altă datorie de corectitudine pentru eforturile cât de mici ale oamenilor trecutului.

De aceea gestul decanului Facultății de Litere din București, e gestul de admirație pentru trecut și lecția cea nouă și bună pentru generația de azi.

Barbu Theodorescu

DIVERSE

Din cauza aglomerării lucrărilor la Tipografia județului No. 43 al Avântului apare numai în 2 pagini.

Numărul de Crăciun va apare în 6 pagini și începând de la acel număr Avântul va destina una din paginile sale literaturii de orice fel, sub titlul de «Avântul literar».

În vederea anului nou poliția aduce la cunoștința publicului că nu se va permite a merge cu hora acelora care în cursul anului curent au fost dați în judecată de poliție pentru beție, scandaluri și orice turburare de ordine publică.

Deasemenea nu se vor permite decât 2 mascați de fiecare horă. Nu este permis mascatul cu uniforme militare și preoțești.

Locuitorul Ursu din com. Buhalnița pentru faptul că a făcut o energică propagandă țărănistă în ziua alegerilor pentru cameră în circ. Hangu, unde era și D-l Gică Diaconescu din partea liberalilor, acesta din urmă întâlnind pe locuitorul Ursu Joi 13 Dec. în fața Băncii Petrodava, în urma unei discuții violente, i-a aplicat câteva palme.

Ursu adresându-se d-lui Prefect, s'au luat măsuri pentru dresarea actelor de dare în judecată a d-lui Diaconescu.

Citiți în pag. 2-a rezultatul alegerilor pentru Cameră.

Răspândiți

ziarul „AVANTUL”

Rezultatul alegerilor p. Cameră din Județul Neamț

LOCALITĂȚI	Votanți	N. T.	LIB.	CUZ.	AV.	SOC.	Anulat
Secția I Piatra-N.	1844	1312	298	93	47	74	20
„ II „	1915	1390	346	63	15	34	54
„ III „	2619	2146	333	45	14	20	59
Buhuși	2119	1699	292	65	18	26	14
Podoleni	2839	2339	367	50	31	4	40
Roznov	2562	2145	221	112	16	12	28
Tulgheș	1457	1400	43	13	34	11	21
Broșteni	1654	1428	154	56	2	1	11
Hangu	2572	2083	196	63	33	6	191
Aicaz-Ardelean	2261	2046	105	38	11	11	57
Războeni	2206	1807	292	71	13	7	14
Bălățești	2376	2094	111	37	36	4	35
Secția I Tg. Neamț	1872	1513	196	83	24	14	42
„ II „	2033	1852	100	17	25	2	24
Zănești	2565	1963	338	169	45	13	27
TOTAL	32985	27217	3393	975	364	232	637

Voturi neexprimate 187

Stiri literare

A apărut revista „Floarea oarelui” pentru literatură și cultură, cu articole, studii, proză și versuri semnate de d-nii Eugen Boureanu, I. E. Torouțiu, Leca Morariu, Gabriel Drăgan, Hașeganu etc. Cronici și însemnări bogate întregesc sumarul revistei despre: Demostene Botez, Ovidiu Hulea, I. Valerian, Al. Bădăuț etc.; reviste românești și străine, oameni și fapte: O revistă săptămânală care ne ipsește, Poezia și lira din... oarbele bouli: cazul Aron Iotruș. Un irevocabil faliment literar: Panait Istrati etc.

D-l Gabriel Drăgan are în manuscris un volum de versuri *Trofee de Aur*, din care puține au apărut în revistele „Freamătul” și „Floarea Soarelui”. Mai are în preparare *Evoluția poeziei moderne* (studiu critic), *Aspectele poeziei contemporane* (studiu critic) și *Prințul singurătății* (roman).

PRIMARIA ORAȘULUI
PIATRA-N.

Publicațiune No. 11588

Noi Primar orașului Piatra N. Aducem la cunoștința generală că atât la Primărie cât și la Poliția acestui oraș se poate reda regulamentul trupei cu schimbul calare.

Doritorii se vor prezenta la grefa acestei Primării în orice zi de lucru între orele 9-12 și 4-7 din zi.

Făcut astăzi 5 Dec. 1928

Primar, C. T. DUMITRIU

Secretar Covrig

Citiți ziarul

„Avântul”

Corpul Port Trib. Neamț

Publicație de Vânzare No. 9002

Anul 1928 luna Decemb 12 zile
Conform Jurnalului Tribunal Neamț No. 4462/928 s-l se publică că în ziua de 21 Decem. 1928 ora 10 dim. se va vinde prin licitație publică la fața locului în com. Dobreni Jud. Neamț averea mobilă sechestrată prin procesul-verbal No. 5712/927 de la D-l V. V. Vasiliu din com. Dobreni, în pretenția Domnului Avram Herșcovici din Piatra-N. averea care se compune din : Un vas gol de sticlă de circa 500 litri capacitate 2 balere goale 20 metri saci, de cânepă două lăicere de lână a câte 3 m. lungime, Un lăicer de lână de 3 1/2 m. lung. Un c. tugar de un cal, și o capătă de strujeni de circa 2 carute. Am specificat prin sus zisul poc-verbal de sechestru alflat la dosar.

Vânzarea se va face pe bani gata iar taxele către stat și portării privesc pe D-nul cumpărător.

Portărel, I. DURAC

Secretar, Th. Ștefănescu
Dos No. 3090/927

Agresiune

Locuitorul Gh. Tudosă Nica din Popești com. Căciulești pe când se ducea din oraș acasă cu căruța Joi 13 Dec. pe la orele 7 seara, a fost întâlnit pe la lătarie de indivizii Gh. Ion Moldovanu, Nică Const. Rebegea, V. N. Nastasă și Const. Simion din Gura-Văiei.

S'a angajat între dâșii o discuție în materie politică în urma căreia Gh. Tudosă a fost lovit grav cu un par în cap de indivizii de mai sus pe motivul că făcea politică țărănistă.

Corpul Port. Trib. Neamț

Publicație de Vânzare No. 8994

Anul 1928 luna Decem. 12 zile
Conform jurnalului Tribunal Neamț s-l sub No. 4293/928 se publică că în ziua de 21 Decembrie 1928 ora 13 p. m. se va vinde prin licitație publică la fața locului în com. Dobreni Jud. Neamț averea mobilă sechestrată prin proc. verbal No. 5714/927 de la D-l Constantin Unguranu din acea comună în pretenția D-lui Avram Herșcovici din Piatra-N și care are se compune din :

Un vas de sticlă cu circa de 450 (patru sute cinci zeci litri) vin alb, anume specificat în proc. verbal de sechestru aflat la dosar. Vânzarea se va face pe bani gata iar taxele către stat și portării privesc pe D-nul cumpărător.

Portărel, I. DURAC

Secretar, Th. Ștefănescu
Dos No. 3089/928

La Cinematograful Liceului

rulează extraordinarul film

Trăiască Sportul

Manifestări culturale

Dintre instituțiile destinate culturalizării poporului un neîgăduit rol îl au casele naționale.

Inițiate imediat după terminarea marelui războiu când sufletele tuturor erau încă sub impresia zdruncinului provocat de acest cataclism, casele naționale s'au dovedit a fi foarte folositoare.

La noi în oraș, după ce multă vreme a dat rezultate frumoase, casa națională și-a suspendat activitatea și aceasta numai din lipsa unui local.

Astăzi însă avem în orașul nostru și un local al casei naționale. Destul de spațios localul se află în suburbia Precista Str. Virtuții și își datorește existența numai interesului și muncii desfășurate de un comitet de intelectuali în frunte cu energicul Părinte C. Matasă.

Duminică 9 Dec. la ora 11 dim. casa națională și-a ținut prima ședință, care a fost destinată comemorării a 10 ani dela unirea tuturor românilor, cu următorul program :

PARTEA I-a

1. Marș de orchestra reg. 15
2. Cuvânt de deschidere de Ecomom C. Matasă
3. Slavă întru cei de sus corul școalelor normale de băieți și fete
4. Conferință de prof. Nae Stoienescu
5. Fii măriți corul școalelor normale.
6. Imnul întregirii recitare de Muraru C. elevă șc. normală.

PARTEA II-a

7. Conferință d-l Lt. Col. C. Ionescu
8. Se scoală morții recitare de Craus N. elevă șc. normală
9. Diferite cântece orchestra regimentului 15
10. Ardealul recitare de Fime R. elevă șc. normală
11. Diferite cântece orchestra șc. normale de fete
12. Scrisoare fraților mei recitare de eleva Iacomă de la șc. normală

Marș orchestra regimentului 15.
Ședința a fost foarte reușită. În cuvântul de deschidere Părintele Matasă a arătat importanța activității pe care o urmăresc casele naționale precum și greutățile cu care s'a luptat până ce s'a ajuns la construirea localului.

Uriasele lupte duse timp de secole de români până la unirea cea mare de azi evocate în mod fidel cu o mare putere de simțire de d-l prof. Stoienescu și d-l Lt. Col. Ionescu, au captivat și impresionat adânc asistența, care l-a răsplătit cu îndelungi aplauze.

Restul programului a contribuit într-o foarte mare măsură la însuflețirea publicului asistent și fiecare s'a întors acasă cu sufletul transformat oarecum și îmbogățit cu fapte noi și frumoase

Informațiuni

Ministerul de interne a luat inițiativa înființării unei loterii pentru a se aduna un fond în folosul Fundației Regele Mihai I.

Se vor pune bilete în circulație. Publicul e rugat a da concursul.

Ministerul de interne a cerut județelor să prevadă în buget o subvenție pentru localul de științe administrative unde se vor preda cursuri corpului funcționăresc.

Ministerul de Domenii a luat dispoziția de a nu se mai elibera paznicilor de holde decât permise pentru arme cu glonț.

În comuna Buhalnița a fost recunoscută de Ministerul de Domenii societatea de vânătoare „Mistrețul”.

Corpul 4 de armată a cerut ca în timpul alegerilor să se suspende vizarea livretelor.

În noaptea de 6-7 Decembrie 1928 între orele 24-1 în diviziile V-le Budăi, Ioan Prălea, zis Chirută și Gh. Leonti toți din Comuna Bod. Precista s'au introdus la comerciantul D. tru Spiru strigând să le dea drumul înăuntru, cerând un kg. vin. Acesta dându-le drumul l'au luat la bătaie, spărgându-i capul, și au luat din teigheea sumă de 900 lei și 6 kg. pește după care au dispărut.

Cercetările se fac de șeful secției.

Polițe Protestate

Moritz Blumentfeld	10000
V. D. Farcașanu Hangu	2700
Leon Marmur Piatra-N.	7000
Al. Armean	1200
Const. Roșca	10000
D. Focșa	5000
Strul David Tazlău	8000
V. Gh. Oprea B. Precista	3000
Al. Dăscălescu Războeni	1700
Eurăh Signer Talpa	2000
C. Mahalu și Ana Boncila Piatra-N.	3500
Leon Segal Șerbești	4000
D. tru Ruscanu Vaduri	17000
Al. Escu Căndești	10000
Gavril Gicoveanu Bicăz	4000
I. Bărsan Căc. 6000 și 2000	
Pavel Th. Onu, I. C. Brătianu	1000 și 1000
N. și I. Gh. Iftimie	
Bud. Precista	5000
Gr. Popescu Nicorești	10000
Ioan V. Mancaș Drag.	6000
Pavel N. Mancaș Drag.	5000
I. Iftimie Iosub Bud. Prec.	2000
Vasile Pantazi	10000
N. N. Chiriliasa	3000
Petru Mrejeru Broșteni	4000
	și 10000

IOAN TURNEA
AVOCAT

PIATRA-N.— Str. Cuza Vodă

Impr. Județului Neamț
STRADA ALEX. CEL BUN 32
PIATRA-N.